

[Aksel Larsen.]

lige nye i forfatningen, og denne paragraf er skyld i, at vi kommunister modsætter os dette grundlovsforslag. Vi havde ønsket, at valgkampen, som dog foregik på grundlag af et valg, udskrevet for at gennemføre en ny grundlov, var ført som en valgkamp om grundloven og dens bestemmelser. Det havde været det rigtige. Det havde været det rigtige, om man havde sagt til vælgerne: dette er et beskæftelsesvalg, følgelig skal hele valgkampen dreje sig om grundlovsforslaget, vælgerne skal tage stilling til dette og skal stemme på dem, de ønsker skal tage stilling til grundlovsforslaget efter valget. Det gjorde man ikke. Så kommer man altså nu — som jeg sagde i går —, efter at man under valgkampen har sagt til vælgerne, at valget overhovedet ikke gælder grundlovsforslaget, og siger: nu har vi fået vælgerne bekræftelse på, at vi skal gennemføre dette grundlovsforslag uforandret. Det er lige stærkt nok. Det ville have været ønskeligt, om man havde forelagt dette grundlovsforslag til diskussion blandt vælgerne, og om man på grundlag af denne diskussion — men vi kommunister har været temmelig ene om at føre den — havde kendt vælgerne mening, således at man nu kunne tage hensyn dertil og ændre grundlovsforslaget på de punkter, hvor vælgerne måtte ønske det; og vi forbeholder os ved anden behandling ret til at komme med ændringer til det, som ganske vist højst sandsynligt vil blive forkastet. Det er også sandsynligt, at man vil sige til os, at det ikke kan lade sig gøre at ændre grundlovsforslaget nu, for så får vi ingen ny grundlov. Dette sidste kan jeg ikke anerkende rigtigheden af. Vi kan udmærket få en ny grundlov alligevel, hvis vi fjerner de dårlige ting fra grundlovsforslaget og eventuelt oven i købet sætter et par gode ting ind. Nå ja, der går noget mere tid, men det dør vi jo ikke af. Har man kunnet sabotere den ny grundlov i 8 år, kan man vente et par måneder til. Så kunne vi vel klare den indtil efteråret, således at vi efter et efterårsvalg lavede en ordentlig grundlov, for det er denne ikke.

De forskellige ærede ordførere har, så stærkt de kan, opfordret til at stemme for dette grundlovsforslag og udtrykt håbet om, at det må blive vedtaget, og også deres forvisning om, at det bliver vedtaget. Ja, jo stærkere ord er, jo mere sandsynlighed er

der vel for, at der ikke er nogen særlig stærk overbevisning bag dem. Når man siger, at man er aldeles overbevist om, at grundlovsforslaget vil blive vedtaget ved folkeafstemningen, står det i skærende modstrid til den iver, man udviste for at få vælgerne til at lade være med at tænke på grundloven og for at holde vælgerne i uvidenhed om den, før dette folketing trådte sammen. Det står i skærende modstrid til de mærkværdige manipulationer, man lavede ved valgmandsvalget og ved landstingsvalget.

Da der forrige gang var landstingsvalg i Herning, skete der noget, som ikke så så helt godt ud, med hensyn til handel partierne imellem om valget, og det foranledigede det ærede medlem hr. Hans Hedtoft til ved første behandling af forslag til Danmarks Riges Grundlov den 11. februar i år at sige bl. a. følgende — jeg beder om formandens tilladelse til et citat —:

„Jeg skal ikke glemme sidste landstingsvalg, da vi taltes ved, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, den højtærede statsminister og jeg på et meget, meget sent tidspunkt af natten efter at have været gennem det drama, som et landstingsvalg i den form, hvori det nu afholdes her i landet, er. Jeg tror, vi alle tre gav hinanden hånden på, at vi, uanset vore forskellige politiske meninger og interesser, efter det, vi havde været igennem hin dag, var enige om, at den form for valg, der finder sted ved vor indirekte valg måde, og som udspilles bl. a. i Herning, den er det uværdigt at fortsætte med.“

Det var de altså enige om, de ærede medlemmer hr. Bertel Dahlgaard, hr. Hans Hedtoft og den højtærede statsminister, men de havde glemt det ved landstingsvalget i år. Dèr lavede de nøjagtig det samme i Herning som andre steder: man lånte valgmand hos hinanden og lånte hinanden valgmand. Hvis jeg er rigtigt underrettet, gik man endda så vidt, at man oven i købet handlede med valgmand på den måde, at venstre lånte valgmand hos de konservative og til gengæld lånte valgmand til de radikale, og på den måde klarede man historien. Her i København sluttede de radikale og retsforbundet en handel i sidste øjeblik, en handel, der kom i stand, som den gjorde, på grund af at retsforbundet synes at være dygtigere til at spille poker end det radikale venstre. Man delte det kommunistiske mandat. Det radikale venstre, som er bombesikker